

VEACUL NOU

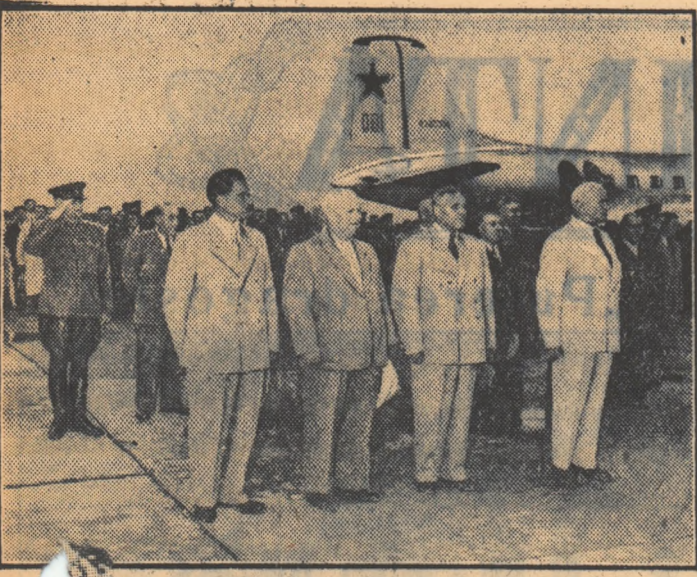
Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 34

VINERI 26 AUGUST 1955

4 PAGINI, 25 BANI

Sub soarele arzător

toarășului N. S. Hrușciov pe aeroportul Băneasa

O puternică manifestare a voinței poporului român

Într-o atmosferă de bucurie și entuziasm patriotic s-a desfășurat în întreaga țară sărbătorirea zilei de 23 August...

Ca deosebită dragoste a salut poporul nostru prezența tovarășului Nikita Sergheevici Hrușciov, prim secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice...

Cuvântarea rostită la adunarea festivă de la București de către tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, precum și cuvântarea tovarășului N. S. Hrușciov — documente politice de cea mai mare importanță...

Bilanțul realizărilor de până acum al primului plan cincinal arată efortul pe care l-au făcut oamenii muncii din țara noastră pentru construirea bazei economice a socialismului și ridicarea nivelului lor material și cultural.

La baza planului cincinal se află indicația leninistă cu privire la necesitatea dezvoltării cu precădere a industriei grele și în primul rând a industriei construcției de mașini...

În ce privește electrificarea țării, creșterii puterii instalate în cincinal cu aproape 75% îl corespunde o creștere a producției de energie electrică de peste 2 ori față de anul 1950...

Caracteristic pentru amploarea muncii constructive, de industrializare socialistă, care se desfășoară în țara noastră, este faptul că în primul cincinal au fost date în funcțiune un număr de 79 noi întreprinderi din toate ramurile economiei naționale...

Odată cu dezvoltarea cu precădere a industriei grele a luat o mare dezvoltare și industria bunurilor de larg consum...

Insemnate sînt și progresele care au fost realizate în cursul primului plan cincinal în agricultură. Sub îndrumarea partidului, un număr tot mai mare de țărani muncitori au pornit pe făgașul socialismului...

datorită muncii rodnice a țărănimii muncitoare ajutate de clasa muncitoare, precum și măsurilor luate de partid și guvern...

S-a îmbunătățit considerabil aprovizionarea populației din orașe și centre muncitorești cu mărfuri alimentare și industriale.

În cursul primului cincinal s-a desfășurat o vastă activitate pentru ridicarea nivelului cultural și ocrotirea sănătății masei muncitoare...

Toate aceste înfrățiri de seamă au fost cu puțință datorită muncii asidue și minunate a poporului nostru...

Și cum a arătat tovarășul N. S. Hrușciov în cuvântarea sa: „Oamenii sovietici urmăresc cu o atenție prietenească lupta plină de abnegație a oamenilor muncii din România...

Întregul nostru popor a salutată cu un sentiment de profundă emoție și recunoștință cuvintele tovarășului Hrușciov: „Relevăm cu o satisfacție profundă consolidarea continuă a prieteniei între Republica Populară Română și Ununea Sovietică și țările de democrație populară...”

Oamenii muncii din România pot fi siguri că poporul sovietic a fost, este și va fi un prieten credincios, de nădejde al poporului român și al independenței sale naționale.

Întregul popor român consideră prietenia cu marea Uniune Sovietică drept unul din bunurile sale cele mai de preț, chemând la libertăți și independențe sale naționale.

Mindru de succesele obținute pînă în prezent, poporul român — popor constructor al socialismului, singor atășat cauzei păcii — este ferm hotărît să pășească neabătut înainte, sub conducerea clarvăzătoare a Partidului Muncitoresc Român, spre un viitor fericit.

Am plecat din Moscova spre Taşkent în zorii zilei. Trenul străbătea în goană cartierele marginase ale capitalei Țării Sovietice...

Apoi prin fața geamului s-au perindat, ca pe un ecran cinematografic, plaiurile mămoase ale Rusiei. Era în totul secerșulit. Peste tot domnea o febrilă atmosferă de muncă.

Minunată privește! La Kuibșev, oraș cunoscut astăzi în lumea întreagă pentru hidrocentrala care se construiește acolo, am ajuns a doua zi...

Nu mult după aceea am ajuns la Cikaov. La cîțiva zeci de kilometri începe nesfîrșita stepă a Kazahstanului. Prin această stepă și-a trecut anii grei de exil poetul Tașav Sevcenko...

Nu departe de orașul care poartă numele akmului, acolo unde calea ferată se ramifică spre nordul R.S.S. Kazah, am întâlnit numeroase trenuri de marfă încărcate cu tractoare, combine, case demontabile...

De cum am intrat în capitala Uzbekistanului, am avut impresia că mă aflu într-un uriaș parc. Fiecare stradă e străjuită de copaci înalți și umbroși...

Pe Djamilia Abdurahmanova am întâlnit-o într-o uzină metalurgică din Taşkent. Însoțitorul meu, secretarul organizației de comsomol a uzinei, mi-a prezentat-o.

— Tînăra noastră ingineră. Când s-a scos masca de sudor, a apărut obrazul oval și ochii de tăciune ai Djamiliei.

— Mă scuzați că v-am lăsat să așteptați. Voiam să văd cum lucrează sudorul... — Și-a lăsat parandjaua! în kișlakul ei.

— Nu mi-a exagerat, — s-a prefăcut supărată Djamilia. Nicio dată n-am purtat nici parandja, nici cîmat. Măică-mea, că-i femeie bătrînă, și nu poartă...

Djamilia ne-a istorisit apoi viața sa și a părinților. Bunica ei fusese sclavă în haremul unui mosier.

— Mama lucrează acum în colhoz. Tată a murit... Era bolnav de pe vremea cînd fusese argat la un chiabur.

— Cînd am vizitat combinatul textil „I. V. Stalin”, i-am găsit pe muncitorii în plină sărbătoare. Se împlineau, în acea zi, 20 de ani de cînd combinatul a dat primul metru de stambă.

1) un fel de halat pe care-l poartă musulmanele bogate. 2) pînă cu care femeile își acopereau fața.

În această parte a orașului, ca și în celelalte raioane, sînt sute de magazine, gherete, chioscuri, unde se pot cumpăra tot felul de mărfuri. Am vizitat, pe strada Kirov, un magazin universal ale cărui rafturi ocupă o clădire cu trei etaje.

Orășeni și colhoznicii cumpărau de aici aparate de radio și fărurii, pian și rochii, motocicletă și păpuși, inele de aur și pantofi.

Tarismul a ținut poporul uzbec an și ani de-a rîndul în întuneric. Sub puterea sovietică însă, lumina cărții a pătruns pînă în cel mai îndepărtat kișlac (sat uzbec).

Poporul uzbec a putut să-și dezvolte cultura, ale cărei baze au fost puse cu multe secole în urmă. Au luat o mare dezvoltare literatura, teatrul, muzica.

Numele lui Hamza, primul scriitor sovietic din Uzbekistan, a devenit cunoscut și iubit de toți oamenii sovietici. În multe limbi ale popoarelor din U.R.S.S. și de peste hotare au fost traduse operele lui Abek, Uigun, Gafor Guliam, Iașen, Abdula Kakhhar.

Un mare avînt a luat în republică învățămîntul de toate gradele, pentru care s-a cheltuit anul trecut aproape un miliard și jumătate de ruble. În Taşkent, unde pînă la revoluție erau doar cîteva școli primare, există astăzi o universitate, un institut tehnic și multe altele.

— Pe Djamilia Abdurahmanova am întâlnit-o într-o uzină metalurgică din Taşkent. Însoțitorul meu, secretarul organizației de comsomol a uzinei, mi-a prezentat-o.

— Tînăra noastră ingineră. Când s-a scos masca de sudor, a apărut obrazul oval și ochii de tăciune ai Djamiliei.

— Mă scuzați că v-am lăsat să așteptați. Voiam să văd cum lucrează sudorul... — Și-a lăsat parandjaua! în kișlakul ei.

— Nu mi-a exagerat, — s-a prefăcut supărată Djamilia. Nicio dată n-am purtat nici parandja, nici cîmat. Măică-mea, că-i femeie bătrînă, și nu poartă...

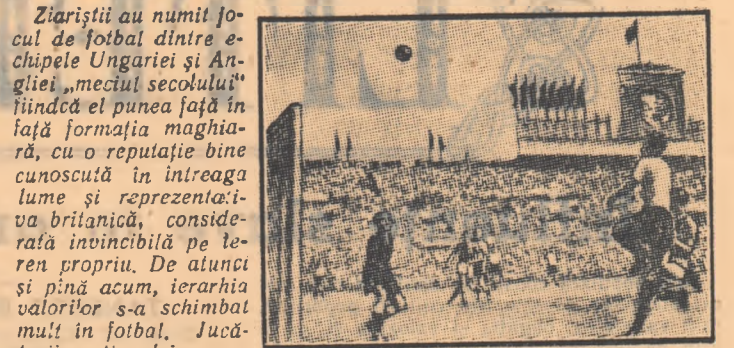
Djamilia ne-a istorisit apoi viața sa și a părinților. Bunica ei fusese sclavă în haremul unui mosier.

— Mama lucrează acum în colhoz. Tată a murit... Era bolnav de pe vremea cînd fusese argat la un chiabur.

— Cînd am vizitat combinatul textil „I. V. Stalin”, i-am găsit pe muncitorii în plină sărbătoare. Se împlineau, în acea zi, 20 de ani de cînd combinatul a dat primul metru de stambă.

1) un fel de halat pe care-l poartă musulmanele bogate. 2) pînă cu care femeile își acopereau fața.

După meciul de fotbal U. R. S. S. - R. F. Germană

Ziaristii au numit jocul de fotbal dintre echipele Ungariei și Angliei „meciul secolului” fiindcă el pune fața în față formația maghiară, cu o reputație bine cunoscută în întreaga lume...

Și iată că actualii campioni mondiali sînt invitați și acceptați să joace cu reprezentativă Uniunii Sovietice. Jînind seama de valoarea adversarilor lor, ei și de faptul că echipa de fotbal a R. F. Germane era prima delegație de sportivi din Germania care vizita după război U.R.S.S.

La Moscova au fost prezenți Fritz Walter, capitanul echipei campioane mondiale și Morlock, cu acest prilej reînviindu-se formația cea mai bună a R.F. Germane...

Interesul stîrnit de acest joc este redat și de faptul că 1.500 de turiști din Germania au venit în Moscova pentru ași încuraja echipa. Fără îndoială că acest meci a constituit cea mai importantă partidă de fotbal din ultima vreme.

Jocul dintre reprezentativele Uniunii Sovietice și R.F. Germane a însemnat o luptă sportivă între cele mai frumoase. Este suficient să amintim că în meciul acesta s-au înregistrat mai puține lovituri de pedeaș decît în oricare altă întâlnire internațională.

— Bun băiat Adiljan, — mi-a spus Piotr Timofeevici. — Își înțelege meseria. Sînt numai cîțiva ani, eu cînd a terminat școala profesională și-a ajuns deja din urmă pe cei mai buni zidari.

— Două sute... patru sute... șase sute... o mie... o mie patru sute... o mie șapte sute! Hm, nu-i rău.

— Cîț e norma? I-am întrebat eu. — O mie de cărămizi.

Am plecat apoi cu Adiljan să ne plîmbăm prin oraș. Mi-a vorbit despre viața lui fericită, despre munca în organizația de comsomol, despre căruțele care-i plac cel mai mult, despre spectacolele văzute la teatrul de dramă și la cel de operă.

— Vreau să-mi termin școala medie. Asta mai întîi de toate. — Și apoi?

— Apoi, o să vedem. Poate mă duc la institut. — La construcții?

— Mai încapere vorbă! Am îndrăgîț meseria asta și nu o părăsesc pentru nimic în lume. Vișul meu, e ca toată viața să construiesc, să construiesc mereu, case de locuit, palate de cultură, școli, fabrici, teatre, utile, pentru oamenii acștia, pentru țarașii mei.

Și cu un gest larg, Adiljan îmbrățișă parcă pe oamenii care la ora aceea umplau strada, întorcîndu-se voioși de la muncă.

DAN LAZARESCU

„Meresiev al nostru”

Este binecunoscută tuturor faptulă fără precedent a pilotului Alexei Meresiev, care, cu ambele picioare amputate, s-a întors la avionul său și a luptat mai departe în Marele Război pentru Apărarea Patriei...

Bătrînul învîțător din sat li vizita deseori pe Piskariov și, ca și alții, îl ajuta să mușchiere curajul, să nu se lase copleșit de îndoieli.

— Ei, te-ai hotărît? — I-a întrebat Nikolai Prokofievici Loghinov, mecanicul șef. La noi pregătirile sînt în toi. Vrei să lucrezi?

— Păi, mă primiiți? — făcu nelnicorețuri Piskariov. — Auzi vorbă! Dar cu sănătatea cum stăi? — se interesează Loghinov, străduindu-se să nu bage în seamă cirja pe care se rezema Piskariov.

— Merg. Munca o să mă întărească. — Așa a devenit iar tractorist Ivan Piskariov. Odată, viața i-a fost salvată de medici, prin amputarea picioarelor. Acum îl salva întreaga societate sovietică, redîndu-i vieții, muncii cotiduană.

— Așa a devenit iar tractorist Ivan Piskariov. Odată, viața i-a fost salvată de medici, prin amputarea picioarelor. Acum îl salva întreaga societate sovietică, redîndu-i vieții, muncii cotiduană.

— Merg. Munca o să mă întărească. — Așa a devenit iar tractorist Ivan Piskariov. Odată, viața i-a fost salvată de medici, prin amputarea picioarelor. Acum îl salva întreaga societate sovietică, redîndu-i vieții, muncii cotiduană.

— Așa a devenit iar tractorist Ivan Piskariov. Odată, viața i-a fost salvată de medici, prin amputarea picioarelor. Acum îl salva întreaga societate sovietică, redîndu-i vieții, muncii cotiduană.

I. SCUTARU

23 August în Capitală

În ziua de 23 August, sărbătorînd cea de a 11-a aniversare a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, muncitorii, țărănimii muncitori, funcționarii, militarii, oamenii de știință și arta din toată țara, au venit la marea demonstrație să raporteze Partidului Muncitoresc Român și Guvernului R.P.R. despre succesele lor obținute în lupta pentru realizarea primului nostru plan cincinal, în lupta pentru apărarea păcii.

În această zi, oamenii muncii din întreaga noastră patrie, tineri și bătrîni, bărbați și femei — și-au manifestat voința neliniștită de a lupta cu și mai multă putere pentru transpunerea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului pentru ridicarea nivelului de trai, material și cultural al poporului nostru prieten și pace între toate popoarele lumii.

LITERATURĂ-ARTĂ-STIINȚĂ

Influențe slave în arta noastră populară

Arta populară constituie unul din cele mai caracteristice aspecte ale culturii populare, prin varietatea, bogăția și valoarea ei, ca și prin desăvârșirea artistică la care s-a ajuns unele genuri.

Creația artistică populară este una din formele de expresie cele mai originale ale specificului național. Ea constituie totalitatea manifestărilor artistice, concretizate în formă, ornament, cromatică, ce îmbracă obiectele etnografice legate de munca, viața socială, viața casnică, obiceiurile, credințele populare, creații de bunuri. În toate manifestările sale ea depinde de calea istorică parcursă de dezvoltare a populației, de propria lor dezvoltare socială internă, de influențele omenesii înconjurătoare, cu un cuvânt de tot ceea ce creează specificul ce distinge un popor de altul.

Arta populară este frumoasă în primul rând pentru că vorbește despre viața poporului, sub toate aspectele ei. Artă populară ne învață să cunoaștem poporul, viața și istoria sa. Astfel, orice obiect de artă populară reprezintă un document de dezvoltare a istoriei populare.

Arta populară este mereu nouă, vie, ea transformându-se în funcție de concepția și factorii cei mai înaintați, specifici orânduirii respective. Ea însumează în complexul manifestărilor sale, cele mai caracteristice elemente ale culturii populare, cât și rezultatul legăturilor cu popoarele vecine și al conviețuirii cu minoritățile naționale. Acumularea, generația de generație a experienței, gustului, mentalității și a elementelor celor mai valabile, rezultate din contact și conviețuire, a dus la constituirea unor forme de manifestare specifică artei noastre populare.

Încă din primele secole de contact cu populațiile slave, ne-au rămas sunele din bunuri și imprumuturile în patrimoniul nostru cultural. Sint cunoscute multe elemente etnografice pe care le păstrăm ca rezultat al acestui strins contact.

Trebuie însă precizat că aceste legături au însemnat un proces mult mai adânc și general, au însemnat, în unele timpuri, existența unor mari unități istorico-culturale, vizibile în pildă în ceramica noastră de la Cucuteni, identificată cu ceramica ceramică a culturii Tripolie, sau în elemente ale porțelanului scit, păstrate și la noi.

Cu trecerea anilor, relațiile cu popoarele slave se adâncesc. Odată cu aceasta, apar tot mai evidente în arta noastră populară și în etnografie, rezultatele acestor relații care s-au manifestat în amidonul direcțiilor, sub forma unor influențe reciproce. Aceste influențe nu trebuie înțelese ca imprumuturi de elemente de artă populară luate ca atare, copiate și astfel utilizate, ci ca prelucrări creatoare ale acestor elemente, integrate și adaptate stilului specific al artei populare respective. Dacă după cum pe drept cuvânt spune acad. P. Constantinescu-Iași („Relațiile culturale romino-ruse din trecut”, București, editura Academiei R.P.R., 1954, pag. 7): „Istoria poporului român nu poate fi studiată fără cunoașterea legăturilor cu popoarele slave și în primul rând cu poporul rus și ucrainean, cu care a fost vecin încă de la apariția sa”, apoi nici problemele etnografiei și ale artei noastre populare nu pot fi deslușite pe de-a-ntregul fără cunoașterea etnografiei și artei populare ale popoarelor slave vecine și ale minorităților naționale, locuind pe teritoriul patriei noastre.

Legăturile noastre etnografice cu popoarele sud-slave au fost dintre cele mai putinate, existând din timpuri vechi o unitate etnografică între nordul și sudul Dunării. Aceasta explică similitudinile și identitățile umitoare, mai ales în ce privește portul și îmbrăcămintea. În ceea ce privește portul și îmbrăcămintea, piesa caracteristică a portului popular femeiesc din Oltenia, se regăsește și bineînțeles în formele sale specifice — și la populația bulgară din sudul Dunării. El este purtat, de asemenea, și de populația bulgară locuind pe teritoriul patriei noastre.

Valoarea acestor dovezi constă nu în cantitatea pieselor, nu în identitățile absolute — deoarece fiecare popor păstrează elemente absolut distincte în culoare și ornamentală chiar la aceeași piese — ci în faptul că piesele acestea de port sînt dintre cele mai caracte-

TANCRED BANĂTEANU
directorul Muzeului de artă populară
al R.P.R.

ristice. De asemenea, în sud-estul țării, în Dobrogea, trăiesc grupuri compacte de lipoveni, pescari ale căror manifestări artistice au avut un vizibil răsunet și în arta populară a celor cu care ei conviețuiesc.

Dar mai mult ca în sudul țării, reflexul în arta populară a relațiilor cu popoarele slave, în speța rus și ucrainean, apare clar în nordul patriei noastre. În partea muntoasă a regiunii Suceava, trăiesc în jurul populației slave stabilite în aceste ținuturi prin secolul al XVI-lea, venind din regiunea Kievului. Un element caracteristic al artei populare huțule constă îndeosebi în port. În afară de foarte interesantele haine bărbătești și de copii, confecționate din postav roșu —

urgenți. Însă, prin aspectul ei, prin compoziția ornamentală similară cu cele ale ceramicii de Kutty și de Valea Izei, se poate afirma că ea reprezintă, în unele elemente, împrumuturi din arta ceramicii Ucrainei Transcarpatice.

Trebuie să amintim aici, fără însă a trage vreo concluzie, și identitatea absolută între ceramica nesmălțuită din jurul Vascaului, numit înainte Craiova (slav Krai — sfințit, margine) din Bihor, regiunea Oradea și ceramica nesmălțuită a populației slave din R. Cehoslovacă.

Dar unul din exemplele cele mai evidente ale strinselor legături între romini și populația slavă din Ucraina Transcarpatică, este oferit de portul popular din Țara Oașului. Oașul a format din timpuri vechi o unitate economico-culturală cu teritoriul cu populație ucraineană din jurul Tecului, Huțului și Munkaciului. E suficient să spunem că Oașul făcea de eparchia rutănea de la Munkaci și că, din secolul al XVII-lea mai ales, era dependent din punct de vedere economic de tirgul de la Teceu și Hust. Aceste complexe legături au determinat puternice schimburi în domeniul creației artistico-populare. Aceasta a contribuit astfel la conturarea, în forma sa specifică, a portului popular din Țara Oașului. Deși are o serie de elemente caracteristice, manifestate în utilizarea anumitor culori și ornamente, totuși, ca aspect general, aproape că nu se poate remarca vreo deosebire între portul bărbătesc din Oaș și cel din Ucraina Transcarpatică. Exemple de felul acesta mai sînt nenumărate. Autorii sovietici care au studiat această problemă au ajuns la concluzii similare. Astfel, V. A. Anucin și A. I. Spiridonov („Ti-ni Subcarpatice”, Moscova, 1947, p. 174) arată că în Ucraina Transcarpatică există două tipuri de paste: agricol, cu orindure rusă, și satore, cu orindure valahă.

În noile condiții pentru dezvoltarea artei populare în patria noastră exemplul noii arte populare din Uniunea Sovietică, artă cu conținut socialist și în formă națională, constituie un nou îmbold și un ajutor de propășire. Ajutorul constă de data aceasta în exemplul pe care-l avem în privința orientării, îndrumării care trebuie dată artei noastre populare, în privința noului ei conținut și mai ales în privința felului în care trebuie să fie valorificată arta noastră populară, în producțiile artistice de larg consum ale cooperăției, ale industriei ușoare, în creațiile artiștilor plastici, cit și a valorificării ei științifice prin studiu, cercetări, expoziții și muzee.

Roadele acestui exemplu au și început să fie vizibile în Țara noastră, pe toate planurile, și au fost și mai pregnante în rezultatele creator al concursului de artă populară organizat în 1954, de către A.R.L.U.S., cu tema „Prietenia romino-sovietică”.

În noile condiții pentru dezvoltarea artei populare în patria noastră exemplul noii arte populare din Uniunea Sovietică, artă cu conținut socialist și în formă națională, constituie un nou îmbold și un ajutor de propășire. Ajutorul constă de data aceasta în exemplul pe care-l avem în privința orientării, îndrumării care trebuie dată artei noastre populare, în privința noului ei conținut și mai ales în privința felului în care trebuie să fie valorificată arta noastră populară, în producțiile artistice de larg consum ale cooperăției, ale industriei ușoare, în creațiile artiștilor plastici, cit și a valorificării ei științifice prin studiu, cercetări, expoziții și muzee.

Între poezia lui Pușkin „Țigani” și năvela lui Vasile Alecsandri există o strînsă înrudire. De remarcat, în primul rând, că Alecsandri își numește eroina Zamfira, ca și Alecsandri din poezia lui Pușkin, iar soarta Zamfirei din năvela lui Alecsandri este mult asemănătoare cu cea a eroinei lui Pușkin.

Vorbind despre Costache Negruzzi, în „Introducere la scrierile lui”, V. Alecsandri dă o descriere în relief a faptului că prietenia dintre Pușkin și C. Negruzzi, încheiată la Chișinău, în timpul exilului poezii lui rus, a avut un rol deosebit de important în dezvoltarea scriitorului român. El scria despre sederea lui C. Negruzzi la Chișinău: „...punându-l în relație cu vestitul poet Pușkin, gustul său pentru literatura modernă se afirmă încă mai mult, și ca prin un efect magic, el se trezi deodată cu o avere bogată de idei noi, de poezii armonioase și de stil curat românesc”. Tot în același loc, V. Alecsandri nota că Negruzzi a tradus „și minunata poezie a lui Pușkin Șalul negru”.

Dar Vasile Alecsandri a cunoscut și direct viața poporului rus, cum stă răsunet însăși opera poetului. În noiembrie 1855 el vizitează cîmpurile de luptă din Crimeea, care-l inspiră poezia sa „La Sevastopol”. În cercul descrierilor îngrozitoare, Vasile Alecsandri își afirmă speranța sa într-o lume mai bună, într-o lume în care oamenii să aibă un trai senin:

**Cînd răsări-va-n ceruri frumoasă, blînda zi
Ce din orbire cruntă pe regi îi va trezi?
Ș-a rîsîndi în lume simțirii mintuioare,
Dreptate, libertate, strălîntîu popoare?**

Despre călătoria sa în Crimeea, la Sevastopol, V. Alecsandri îi trimitea lui M. Kogălniceanu o scrisoare, publicată apoi în „Șteava Dunării” nr. 36 din 22 decembrie 1855, în care scria: „Nici o călătorie din cite am făcut pînă acum nu m-a interesat

STEPAN ȘCIPACIOV

In Kara-Kum

**Abrupte-s dunele — Înaltă coama,
Imi par incremenite caravane.
Nisipul strălucește ca arama;
În faș-mi parcă-s holde bălane.
Nisipul zăboacă, urme-acooperind,
Și parc-aud livezile foșnind.
E gol bidonul, gura mi-e uscată...
Ca apa unduind, nisipul zboară
Pe clinul dunelor... Și dintr-o dată
Gîndul la apă mă-nfioară;
Orașele ca în mlăje cresc,
Grădinile în ape se-ogîndesc.**

**Da, apa... Ea aici înseamnă trîudă,
Un singur strop găsește prețuire.
Dar oamenii fac vis din glia crudă,
Cînd la pustia-nînsă-n stăpînire.
Zăduful, inima ml-ar fi secat
De visu-acesta dacă n-aș fi dat.**

II

**Nisipul răcorindu-l, noaptea cade,
Ca-ntotdeauna-mpărăsție și-acum
Cu dărnice, stele mici, nenumărate
Peste pustia Kara-Kum,
Scinteie puritatea lor cerească
Oriunde te-ai uita-mprejur —
Dar și mai viu scinteie de sub mască
Șteava electrică sudurl.
Lumina-i violetă-n noapte joacă —
Șclipește frumusețea pămîntescă-n ea.
Peste pustia Kara-Kum întreagă,
Nu se găsește mai frumoasă stea.**

In romnește de
NICOLAE BOGDAN

„Puterea dragostei”

O scenă din film.

Vara anului 1743. În portul Arhanghelsk domnește o vie agitație. Peste clovești vie, corabia cu pinze „Ros-tislaov” va părăsi Țara Oașului pentru a-și duce pe vinătorii de mare din oraș, departe, spre insula Micul Berun din arhipelagul Grumant, de unde spera să aducă o mare cantitate de colți de morșă, untură și piei de urs.

În timp ce șeful echipajului, Alexei Himkoo, supraveghează încărcarea corabiei, într-o grădină din apropiere, tânărul Stepan Sarapov, cel mai bun vinător de mare, își lua rămas bun de la logodnică sa, Varvara. Indurărea că se despărte de iubitul ei la numai câteva zile după logodna, Varvara îi promite că-l va aștepta pînă la întoarcere. Însă expediția vinătorilor și realizarea dorințelor lui Stepan și Varvara nu se pot amîna pînă la pînă la 1 octombrie și ea, gâsi, se va mărita cu el.

„Ceea ce am putut prezintă o împlinire așteptată, petrecută acum două secole la Arhanghelsk, din care realizatorii tehnico-artistici „Puterea dragostei” au creat reșitul lor fîlm.

Latura pasionată a timpului nu a fost însă singurul element care a asigurat succesul rezorului L. Egorov, operatorul I. Sarapov și coscografiul actorilor N. Krucikov, G. Iudin, M. Kuznetsov și a studenții E. Lejdei, interpreta rolului Varvarei. Filmul are merite deosebite, în realizarea imaginii peisajului polar, pe o scenă datorită garii reduse de actori a medietii. Succesul filmului se datorează egală măsură și interpretării valoroase a grupului de actori care a fost folosit.

„Puterea dragostei” este un film cald și pasionant despre eroismul marinilor ruși, o înflăcărată poveste despre marea dragostei.

Insemnări Vasile Alecsandri și literatura rusă

Scriptorii noștri clasici au prețuit întotdeauna pe marii creatori ai literaturii ruse, în operele cărora au văzut creații de o înaltă înălțime artistică, cu un bogat conținut de idei și cu adânc semnificație social-umană. Printre cei care au fost influențați de ideile marii literaturii și care au scris pagini vii despre viața și sufletul poporului rus, se numără și Vasile Alecsandri de la a cărui moarte s-au împlinit 65 de ani.

Întotdeauna, Vasile Alecsandri a vorbit cu admirație și interes despre literatura rusă. În 1833, cînd Al. Papadopol-Callimach traduce din ruseste „Cîntecul despre oastea lui Igor”, sub titlul „Expediția lui Igor la Cumani”, Vasile Alecsandri îl citește și se entuziasmează de el.

La 3 aprilie 1833, îi scria lui Iacob Negruzzi: „Iubite Negruzzi, Papadopol-Callimach a tradus un poem vechiu, scris în al XII-lea secol, sub titlul de: Expediția lui Igor la Cumani, de oară frumoasă poetică. Fiind convins că va răzi deschide coloanele „Convorbirilor literare” acestei interesante traduceri, am îndemnat pe amicul nostru P. Callimach ca să ne-o comunice”. Cu toate stăruințele lui Alecsandri, traducerea nu e publicată în „Convorbiri literare”. Abia peste doi ani, în 1835, e citită în ședința Academiei Romine, din 17 martie 1835, și publicată în „Analele Academiei Romine”, sub titlul: „Cuvînt despre expediția lui Igor Sveisloslavici, principelui Novgorodului nordic, contra Polovîților sau Cumaniilor”, însoțită fiind de o introducere și bogate note explicative. La apariția traducerii, Alecsandri exprimă un sentiment de adîncă și vie simpatie, scriindu-i, la 3 octombrie 1835, lui Al. Papadopol-Callimach: „M-am bucurat de

vestea ce mi-ai dat că ai început tipărirea Cîntărei lui Igor, acel minunat poem...”

Vasile Alecsandri a cunoscut și opera lui Turghenev, prin filiera franceză. Cu aceasta, ave unele afinități evidente, problema raporturilor dintre generația bătrînilor și cea a tinerilor din „Pășinii și copiii” și „Jorgu de la Sadagura”, sau aceea a dragostei de natură, de oameni simpli, din „Povestirile unui vinător” și „Pasteleții”, fiind ilustrativă. Datorită acestei corepondențe de idei și sentimente a putut vorbi Vasile Alecsandri cu admirație despre „Povestirile unui vinător” ale lui Turghenev. Într-o scrisoare, din 10 octombrie 1874, adresată lui Iacob Negruzzi, prin care își împărtășea impresiile asupra cărții acestuia „Copii de pe natură”, poetul nostru încerca o comparație între cartea lui Negruzzi și „Povestirile unui vinător” ale lui Turghenev, mîrturisind că opera marelui scriitor rus a plăcut și a stîrnit interesul străinilor.

Pentru Pușkin, Vasile Alecsandri avea însă o deosebită admirație. În opera sa, numele celui mai mare poet classic rus revine de mai multe ori, însoțit fiind de aprecieri elogioase. Pe Pușkin îl cunoștea atât din traducerile în limba romină, cit și din cele în limba franceză. Îl cunoștea, de asemenea, din spusele și scrierile scriitorilor romini care l-au cunoscut personal pe autorul lui „Evgheni Oneghin”. În năvela sa „Istoria unui galben și a unei țigănice”, Vasile Alecsandri citează de mai multe ori pe Pușkin, atunci cînd vorbește despre întâmplările din satul țigănilor, destinul Zamfirei și al lui Nedelu. Pentru a descrie tabăra țigănilor, Vasile Alecsandri recurge la versurile lui Pușkin din cunoscutul poem „Țigani”, pe care, citîndu-le, le însoțește cu astfel de aprecieri: „Pușkin, vestitul poet rusesc, zice în poemul său „Țigani”, tradus romanesc de A. Donici... sau: „Pușkin face o descriere foarte vie de un lagăr țigănesc, la începutul poemului său...”.

ca aceasta de la Crim...”, făcînd, în continuare, o impresionantă descriere a orașului distrus.

Ecourile luptei pentru dreptate și libertate a poporului rus sînt prezente în emoționanta poezie „Pohod na Sibir”. În poezia sa, Vasile Alecsandri descrie cu un zguditor dramatism drumul unui convoi de deportați, prin întinderile nemărginite ale Siberiei, prin viscolii turburi. Poetul român știe că șirul de osîndiți e alcătuit din luptători pentru dreptate și libertate a poporului, din patrioți, atașamentul său față de cauza lor manifestîndu-și-l deschis.

Palid convol, pierdut, ultat
Coloană lănerată,
Ea poartă-n frunte un stigmat...
Amorul sfînt de țară!
O! sfînt, sublim, ceresc amor,
Cîși pentru tine mor!
Ah! cîși martiri pentru-un cuvînt,
Un dor de libertate,
Cu zile mers-au la mormînt
Prin răzburări turbate!
Cîși au format grozavul și,
Pohodul la Sibir!

Luptele înfrîntăle ale rominilor și rușilor în timpul războiului de la 1877, pentru independența patriei noastre, cîntate de artiștii scriitorii romini, au găsit un viu răsunet și în lira lui Alecsandri. Cunoscuta sa poezie „Sergentul” este un adevărat imn al frăției de arme romino-ruse.

Însuflețit de idealuri patriotice, de ideile înaintate ale epocii, Vasile Alecsandri a fost în mod firesc un admirator și propagator al literaturii clasice ruse, a împărtășit aceleași sentimente cu cei ce luptau și se jertfeau pentru binele poporului rus, pentru binele tuturor oamenilor.

F. MALAEV: „Pămînt desțelenit”

Problemele năvelei

Într-un articol publicat în unul din ultimele numere, „Literatură și gazetă” reia tema literatură mult dezbătută și anume a povestirii (năvelei și schiței).

Înzoravele năvelei și schiței realiste ruse, scrie V. Lukasevici, autorul articolului, trebuie căutate la Radice, în a sa „Călătorie de la Petersburg la Moscova”, în tablourile viu zugrăvite ale vîieții de atunci. În literatura rusă, năvela începe să se formeze ca gen odată cu povestirile realiste ale lui Gogol, „Mirgorod”, „Boieri de lume veche”, dar se afirmă ca gen literar nou în povestirile lui Turghenev „Hori și Kalnici”, „Povestirile unui vinător” ș.a. Noul gen înfloreste în opera lui Lev Tolstol, G. Uspenski, A. Cehov, M. Gorki, V. Korolenko, A. Kuprin, în care acești mari scriitori au înfățișat exemple de viață adevărată.

Sprijinindu-se pe creația literară a marilor clasici ruși autorul arată că povestirea trebuie să zugrăvească viața reală, obișnuită. Maril scriitori oferă subiecte simple, înțiplări din viața, în care autorul devine judecător al eroilor săi. În năvela „Moartea lui Ivan Ilici”, L. Tolstol cîntărește viața eroului său, arînd cî ea ea de searbădă, măruntă și goală.

O adevărată bogăție de experiență literară conțin năvelele lui Cehov, „Ioniță”, „Om din cutie” ș.a., care zugrăvesc oamenii și relațiile dintre ei, caracterele lor în mișcare și dezvoltare. Simplu, într-o descriere aparent sobră, Cehov zugrăvește vîiețile oamenilor și toate pacatele lor sufletești ca și pornirile nobile.

În literatura sovietică, povestiri interesante au scris S. Antonov, B. Polevov, S. Nikitin, V. Fomenko, Iuri Naghbin ș.a. Autorul articolului se oprește în special asupra povestirilor lui Iuri Naghbin. Făcînd o succintă analiză critică a altor năvele și povești ale acestuia V. Lukasevici arată că scriitorul descrie cu multă veridicitate personajele, amintind în această uneori pe Cehov.

Carnet

Problemele năvelei
Într-un articol publicat în unul din ultimele numere, „Literatură și gazetă” reia tema literatură mult dezbătută și anume a povestirii (năvelei și schiței).

Înzoravele năvelei și schiței realiste ruse, scrie V. Lukasevici, autorul articolului, trebuie căutate la Radice, în a sa „Călătorie de la Petersburg la Moscova”, în tablourile viu zugrăvite ale vîieții de atunci. În literatura rusă, năvela începe să se formeze ca gen odată cu povestirile realiste ale lui Gogol, „Mirgorod”, „Boieri de lume veche”, dar se afirmă ca gen literar nou în povestirile lui Turghenev „Hori și Kalnici”, „Povestirile unui vinător” ș.a. Noul gen înfloreste în opera lui Lev Tolstol, G. Uspenski, A. Cehov, M. Gorki, V. Korolenko, A. Kuprin, în care acești mari scriitori au înfățișat exemple de viață adevărată.

Sprijinindu-se pe creația literară a marilor clasici ruși autorul arată că povestirea trebuie să zugrăvească viața reală, obișnuită. Maril scriitori oferă subiecte simple, înțiplări din viața, în care autorul devine judecător al eroilor săi. În năvela „Moartea lui Ivan Ilici”, L. Tolstol cîntărește viața eroului său, arînd cî ea ea de searbădă, măruntă și goală.

O adevărată bogăție de experiență literară conțin năvelele lui Cehov, „Ioniță”, „Om din cutie” ș.a., care zugrăvesc oamenii și relațiile dintre ei, caracterele lor în mișcare și dezvoltare. Simplu, într-o descriere aparent sobră, Cehov zugrăvește vîiețile oamenilor și toate pacatele lor sufletești ca și pornirile nobile.

În literatura sovietică, povestiri interesante au scris S. Antonov, B. Polevov, S. Nikitin, V. Fomenko, Iuri Naghbin ș.a. Autorul articolului se oprește în special asupra povestirilor lui Iuri Naghbin. Făcînd o succintă analiză critică a altor năvele și povești ale acestuia V. Lukasevici arată că scriitorul descrie cu multă veridicitate personajele, amintind în această uneori pe Cehov.

Un cerc de cartier

Cercurile A.R.L.U.S. din cartiere, au posibilități largi de a desfășura o muncă vie, interesantă, de popularizare a realității sovietice. Activitatea acestor cercuri se adresează unor categorii de oameni cu cerințe și preocupări variate: gospodine, pensionari, mici meseriași.

De aceea datoria noastră, a activului A.R.L.U.S. din aceste cercuri, este de a contribui, alături de celelalte organizații de masă — comitetele de luptă pentru pace, comisiile de femei ș.a., — la educarea oamenilor muncii din cartiere, la ridicarea nivelului lor cultural și politic.

Cu patru luni în urmă, când membrii A.R.L.U.S. din cartierul „Mihail Eminescu” din Capitală, ne-au încredințat sarcina de a conduce activitatea cercului, ne-am pus întrebarea cum trebuie să lucrăm pentru a corespunde sarcinii ce ne-a fost încredințată.

Cea mai importantă preocupare a noastră a fost să desfășurăm o largă activitate cultural-politică, prin care să facem cunoscută viața și munca pașnică a oamenilor sovietici, realizările științifice, artei și literaturii ruse și sovietice.

Prima noastră manifestare — adunarea festivă închinată celei de a 10-a aniversări a Zilei victoriei Armatei Sovietice asupra fascismului — s-a bucurat de o largă participare. În afara de conferință, cu mult interes a fost urmărit programul cultural-artistice prezentat cu acest prilej, alcătuit din recitări și lecturi din lucrările închinată Zilei Victoriei.

Acest succes a constituit pentru noi un îndemn de a lărgi sfera activității culturale-politice de masă a cercului. Am pregătit, astfel, câteva acțiuni pentru popularizarea literaturii sovietice. La biblioteca populară din șoseaua Ștefan cel Mare am organizat, în colaborare cu comitetul de luptă pentru pace, o conferință despre viața și opera marelui scriitor sovietic M. Șolohov. Am prezentat de asemenea una dintre operele sale — romanul „Pământ deslețit”.

În cadrul unei alte manifestări, la care au participat 120 de cetățeni, a fost prezentată personalitatea și creația artistică a dramaturgului clasic rus A. N. Ostrovski.

O preocupare importantă a cercului nostru a constituit-o informarea promptă a cetățenilor cartierului asupra evenimentelor din viața internațională. În acest scop, am inițiat câteva convorbiri asupra acțiunilor și propunerilor Guvernului Sovietic, menite să ducă la destinarea incendiilor internaționale, iar de curând am organizat o convorbire cu tema: „Însemnătatea istorică a conferinței de la Geneva”.

Cu toate succesele pe care le înregistra activitatea cercului nostru, ne dădăm seama că nu reușim încă să abordăm probleme specifice preocupărilor oamenilor muncii din cartier, cum ar fi, de pildă, problemele legate de viața de familie, de activitatea obișnuită a oamenilor sovietici ș.a.

Pentru a înfrunța asemenea probleme era necesar să găsim și forme adecvate. Pentru început, ne-am propus să inițiem, în rândul cetățenilor, o anchetă cu tema: „Ce vreți să știți despre U.R.S.S.?”, acțiune care, după cum aflasem, a fost folosită cu succes și de alte cercuri din țară. Am primit, în scurt timp, numeroase întrebări. Cum era și de așteptat, o parte din întrebări se refereau la problemele vieții de familie, la situația bătrânilor în U.R.S.S. etc.

Răspunsurile la aceste întrebări le-am dat în cadrul unei manifestări care a avut loc la locuința unui membru al cercului nostru. Am vorbit, la început, despre condițiile grele în care trăiau familiile oamenilor muncii sub regimul țarist, apoi despre viața fericită a familiilor sovietice. Exponerea a fost exemplificată cu lecturi din broșura „Din viața și munca femeii sovietice”, editată de Consiliul General A.R.L.U.S., din care s-a citit și schița „Bătrânețe” de M. Șolohov.

Un alt grup de întrebări se referea la activitatea obișnuită a oamenilor sovietici. Din păcate, activul cercului nostru n-a izbutit să rezolve satisfactoriu această problemă. Atunci, noi am îndrăznit pe cei ce au pus întrebările să se adreseze, prin scris, direct oamenilor sovietici. Și unii dintre ei, cum e de pildă tov. Pelagheia Holtzer, ne-au urmat îndemnul. Ea a trimis în U.R.S.S. o scrisoare, prin care roagă să i se împărtășească

din experiența activității obștești cu privire la buna gospodărire a orașelor.

Inițierea acțiunii „Ce vreți să știți despre U.R.S.S.?” ne-a dat posibilitatea să satisfacem unele cerințe ale cetățenilor cartierului. Aceasta reprezintă, însă, numai un început, pe care ne-am propus să-l continuăm și să-l dezvoltăm. Pentru aceasta, ne-am hotărât să pregătim mai multe acțiuni prin care să înfrățim viața familiei sovietice, grija față de educația copiilor, activitatea cetățenească de înfrumusețare a orașelor sovietice ș.a.

Ne-am propus, de asemenea, să folosim unele forme mai vii, mai interesante, în prezentarea artei literare și muzicale sovietice. Așa, de pildă, răspunzând dorinței exprimate de unii cetățeni de a cunoaște arta marilor compozitori clasici ruși și influența acestora asupra dezvoltării muzicii sovietice, vom organiza, cu sprijinul comitetului rațional A.R.L.U.S., un ciclu de manifestări în care vom prezenta cele mai valoroase creații ale „grupului celor cinci”. Prima prezentare din acest ciclu va fi consacrată compozitorului Rimski-Korsakov. Ea va fi însoțită de o audiere de discuri din lucrările compozitorului.

De asemenea, noi am considerat că nu e suficient să ne limităm, în activitatea noastră de popularizare a cărții sovietice, doar la obișnuitele prezentări ori recenzii care nu reușesc întotdeauna să atingă țelul urmărit — determinarea participării de o cifră cartea. De aceea, ne-am propus să folosim mijloace mai potrivite. Așa de pildă, am pregătit câteva membri din activul larg al cercului care să se ocupe în mod special de popularizarea, de la om la om, a cărții sovietice. Ei recomandă cetățenilor anumite cărți și chiar le procură acele lucrări de la biblioteca populară.

Extinderea activității cercului nostru implică, fără îndoială, o muncă perseverentă, multilaterală din partea membrilor biroului cercului. În primul rând, este necesar să întărim munca colectivă în cadrul biroului. De asemenea, va trebui să ne ocupăm cu mai multă grijă de responsabilii de sectoare. Printre acești responsabili sînt unii ca: tov. Elena Richea, Angela Tozarian ș.a., care își îndeplinesc în bună măsură sarcinile încredințate de biroul cercului. Cu toate acestea, munca responsabililor de sectoare nu este încă la înălțimea sarcinilor ce le stau în față.

Activitatea lor se limitează de obicei doar la unele acțiuni de natură organizatorică, cum sînt înștiințarea cetățenilor asupra manifestărilor organizate de cerc, încercarea cotizațiilor etc. Or, un bun responsabil de sector trebuie să fie în primul rând un activ și priceput propagandist al Uniunii Sovietice. El trebuie să folosească fiecare prilej pentru a recomanda o carte, un film sovietic, să răspundă cu competență întrebărilor puse de locuitorii cartierului cu privire la diferitele aspecte ale realității sovietice, etc.

Pentru ca biroul cercului să se poată bucura de sprijinul unor asemenea activiști, noi ne-am propus să acordăm o atenție deosebită pregătirii culturale-politice a responsabililor de sectoare. În acest scop, vom organiza cu activul nostru obștește informări periodice asupra evenimentelor politice internaționale, discuții pe marginea unor lucrări literare sovietice, la care vor lua parte, în afară de responsabilii de sectoare, acei membri ai activului obștește care se ocupă de popularizarea și difuzarea cărții sovietice etc.

În cercul nostru de cartier sînt și alte posibilități de a intensifica activitatea cultural-politică de masă. De mai bine de două luni, biroul cercului nostru îndrumă și activitatea A.R.L.U.S. din patru școli elementare de 7 ani din cartier precum și a cercurilor de la Arbitrajul de stat și Centrul de documentare medicală. În aceste instituții lucrează profesori, juriști, medici și cercetători care, atrași în activitatea cercului, ar constitui un prețios sprijin în pregătirea acțiunilor noastre.

Biroul cercului nostru este hotărât să folosească toate posibilitățile pentru a desfășura o largă activitate cultural-politică de masă, care să înfrățeze cetățenii cartierului, prin forme interesante și variate, bogate realizate sovietice.

GH. ILIESCU
președintele cercului A.R.L.U.S. din cartierul „Mihail Eminescu” București

Conferință despre folosirea energiei atomice în medicină

Zilele trecute, la Casa de Cultură din Focșani a avut loc conferința „Folosirea energiei atomice în medicină”, organizată de comitetul rațional A.R.L.U.S.

La această manifestare, au participat peste 600 de oameni ai muncii, printre care se aflau lucrători din domeniul sanitar, activiști ai organizațiilor de partid și obștești, muncitori, intelectuali ș.a.

Conferința, înfățișată de dr. Gheorghe Bărbulescu, de la Spitalul unificat de adulți din localitate, a înfățișat marile progrese realizate de știința sovietică în domeniul cercetărilor nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Cu mult interes au fost ascultate datele despre folosirea izotopilor radioactivi în tratamentul unor boli și despre larga extindere în U.R.S.S. a metodelor de cercetare cu atomi marcați a evoluției unor maladii ale inimii, rinichilor, ficatului ș.a.

După conferință, a avut loc un program cultural-artistice, prezentat de brigada artistică de agitație a Combinatului „Fructexport” din Focșani.

NISTOR RACMAN
correspondent voluntar

Pe urmele materialelor publicate în „Veac nou”

„Munca A.R.L.U.S. în sprijinul campaniei de recoltare și treierii”

În „Veac nou” nr. 28, din 15 iulie 1955, a apărut raidul-anchetă „Munca A.R.L.U.S. în sprijinul campaniei de recoltare și treierii”.

Unele materiale din cadrul acestui grupaj au scos la iveală o serie de lipsuri din activitatea organizațiilor A.R.L.U.S. din regiunile Timișoara, București, și Galați în sprijinirea campaniei de recoltare și treierii.

În răspunsurile lor către redacție, organizațiile criticate au recunoscut justifica criticilor, comunicându-ne totodată că au luat măsuri pentru lichidarea lipsurilor semnalate. Astfel, comitetul rațional A.R.L.U.S. București ne informează că a analizat cauzele care au determinat lipsurile semnalate și că s-au luat măsuri grabnice pentru a asigura o temelnică

instruire și îndrumare a secretarilor comitetelor raionale din regiune.

Tov. Gh. Albu, secretarul comitetului rațional A.R.L.U.S. Bujor, regiunea Galați, arată că, printre altele, comitetul rațional și-a alcătuit la vremea planul de acțiuni cu privire la sprijinirea campaniei de recoltare, care a fost apoi preluată de membrii comitetului raional, repartizându-se fiecăruia sarcini precise. Acțiunile prevăzute în acest plan au și fost duse la îndeplinire.

Răspunzând criticilor cu privire la activitatea lor formală în instruirea și îndrumarea birourilor cercurilor, tov. Victor Trion, secretarul comitetului raional Timișoara și tov. Mircea Iorga, secretarul comitetului raional A.R.L.U.S. Lugoj, comunică măsurile luate pentru îmbunătățirea muncii.

Actualități TEHNICE

O fabrică pe roți

Pe linia de cale ferată secundară ce duce spre Kuntzevo, așezare muncitorească din preajma Moscovei, staționează o garnitură neobișnuită, fără locomotivă. Deasupra primului vagon se înalță un coș care seamănă cu coșul unei uzine: din el ies rotocoale de lum gros. Este fabrica mobilă de beton și asfalt.

În primul vagon este montat un malarox rotativ, ca un nod de mortar de pe un șantier obișnuit de construcție. Tot acolo se află injecțiile și rezervoarele de păcură. În vagonul următor este instalată secția unde se fabrică bitumul — component de bază al asfaltului.

În celelalte vagoane funcționează secțiile auxiliare ale fabricii: cazangeria, atelierul de sculărie. Trenul are și o uzină electrică proprie.

— Într-un schimb, fabrica noastră produce treizeci de tone masă de asfalt — spune I. M. Dubov, șeful trenului-fabrică. — Acesta se încarcă cu ajutorul unor transportoare, în camioane basculante și apoi se trimite direct pe șantierele de construcție.

Trenul-fabrică mai are și vagoane speciale, amenajate pentru locuințele muncitorilor și înzestrate cu tot confortul.

În bucătării se află instalate mașini de gătit cu gaze, iar la colțul de odihnă, unde se adună de obicei muncitorii seara, se găsește un televizor.

— E interesant să lucrezi într-o asemenea întreprindere — spune lucrătorea Maria Șestopalova. Azi fabrică asfalt în Kuntzevo, peste o săptămână în Mojaisk, apoi ajungi în Zagorsk, Odinoțovo, Aprelevka... Unii constructori au nevoie de asfalt pentru acoperirea pietei din fața garii, alții — pentru trotoarele și pasajele de pe lângă clădirile de cîntîr multăte. Multe vezi în timpul lucrului, multe înveți...

Atomii marcați la laminare

Un interesant exemplu de folosire a atomilor marcați în industrie este oferit de uzina de laminate și sîrmă pentru cabluri „Molotov” din Leningrad. Cu ajutorul acestui procedeu înalt, lucrătorii de la uzină pot cunoaște în orice fază marca oțelului prelucrat de laminor.

Pînă nu de mult, marcarea oțelului care trece la uzină prin diferite faze — laminare, reoacere etc. — se făcea după metode care acum par greoaie: de fiecare sul de oțel se atașa o etichetă pe care se însemna marca oțelului. Uneori, eticheta se pierdea: asta făcea necesară o analiză de laborator. O singură secție a uzinei cheltuia cu marcarea materialului cîte 350.000—500.000 de rubele pe an.

Lucrătorii uzinei au hotărât să folosească izotopii radioactivi la marcarea oțelului. Cu ajutorul fosforului radioactiv se prepară un electrod special, cu care se fac niște semne pe suprafața panglicii de oțel, curățită în prealabil de rugină prin scintei electrice. Pentru fiecare marcă de oțel se face un număr anumit de semne. Aceste semne nu pot fi șterse de nici una din operațiile de prelucrare a oțelului. Oriicî de repede ar trece oțelul prin laminor, radiațiile izotopului de fosfor sînt interceptate de niște contoare și transmise unui pupitru de lângă instalația de laminat. Pe pupitru, se aprinde din cînd în cînd o lumină roșie. Îndată după aceea, operatorul de la pupitru urmărește cadrulul unui aparat: acul acestuia se rotește, apoi se oprește în fața unei inscripții care arată marca oțelului.

Există un șir întreg de aparate de acestea, pe tot parcursul procesului tehnologic.

Inginerii uzinei se străduiesc să aplice metoda atomilor marcați și pentru măsurarea din mers a grosimii laminatelor.

Ziua minerului sovietic

A intrat în tradiția poporului sovietic ca în fiecare an, la 28 august, să sărbătorească „Ziua minerului”, zi de trecere în revistă a succesorilor doborîdite de bravii mineri sovietici în lupta pentru o producție sporită de cărbune, pentru construirea comunismului.

Aj de an, cu ajutorul perfecționatului utilaj livrat de industrie, al mecanizării, minerii sovietici obțin tot mai mari succese. Faima lor a trecut de mult hotarele Uniunii Sovietice. Metodele sovietice de extracție a cărbunelui, de mare randament, sînt astăzi aplicate cu succes de numeroși mineri din țările de democrație populară. Viața fericită a minerilor sovietici, constituie pîndă și îndemn pentru minerii tuturor țărilor.

Între mineri rușini și braviu mineri sovietici există strînsă legătură de prietenie.

Cu prilejul Zilei minerilor sovietici, minerii rușini își felicită cu căldură prietenii sovietici.

Publicăm mai jos două dintre scrisorile minerilor din Valea Jiului trimise prietenilor lor, minerii sovietici din Donbass.

Dragi tovarăși,

Mi-amintesc și acum de clipele frumoase petrecute împreună în 1951, cînd am fost oaspeții munei Valadarka din

După ce a fluierat sirena

Discuția a avut loc la redacția unei gazete. Naum Nikolaevici mi-a relatat cum își petrec timpul lor liber locuitorii orașului Dneprodzerjinsk.

— Iată un exemplu. Există la noi un medic, Aleksei Vasilievici Kovalenko. 10 ani a muncit pentru a traduce în versuri „Cuvînt despre oastea lui Igor”. Nu de mult, această traducere a fost tipărită. Asemenea oameni, noi îi numim amatori.

La Dneprodzerjinsk sînt mulți amatori pasionați ai pescuitului, ai vîntoarei, grădinaritului, creșterii florilor și alii preocupări legate de frumusețile naturii. Aceștia sînt laminatori, oțelari, fierariști, muncitori la cuptoarele de coac, După ce a fluierat sirena, mii de oameni predau schimburi la furnale, la cuptoarele Siemens Martin, la laminoarele și cuptoarele de coac și se îndreaptă spre malurile Niprului, în pădure, în grădini, spre straturile de flori, gonesc pe biciclete, se ocupă de porumbeli.

Anatoli Iliei Zorkin, mecanic la uzina „Dzerjinsk”, este posesorul unui minunat acvarium. Pasiunea lui pentru acvarium s-a născut cu totul întâmplător. Pînă atunci, Zorkin se îndeletnicea cu radiofonia și vîntoarea. Dar într-o zi, venind acasă de la club, a auzit vorba așa, neînțelesă despre acvarium. Fieca lui, Mașă, s-a entuziasmat repede: „Hai, tată, să creștem pești”.

Așa s-a ivit în casa familiei Zorkin primul acvarium. Peștișorii de aur au fost aduși din Moscova, alți soi de pește din Odessa. Transportul peștelui viu le-a dat multe griji și bătaie de cap, dar în schimb ai ce vedea în casa familiei Zorkin.

Într-o cameră, la fereastră se află un acvarium-gigant, cu o capacitate de 64 căldări, iar în altă cameră sînt altele mai mici, de 12, 7, 3 și de 2 căldări.

Cînd se întoarce acasă, Anatoli Iliei e întotdeauna așteptat de un grup de copii. Se mai întimplă să vină, ca în adevărate excursii, copii de la grădinițe. Ei sînt conduși de Mașă, care își asumă rolul de ghid.

Nikifor Filipovici Kucer, maistru la furnalul nr. 6 de la uzina „Dzerjinsk”, locuiește pe strada Krasina. În curtea sa am observat o priveliște foarte interesantă.

Pe acoperișul bucătăriei de vară, este fixat un porumbăr frumos vopsit. În jurul lui se învîrtesc în zbor porumbei. Gazda ține în mîna un porumbel.

— Nu pot să-mi dau seama: e al meu sau e străin? se frîntănik Nikifor Filipovici.

În ziua aceea, venise în zbor un porumbel roșcat foarte frumos, al cărui penaj avea un colorit deosebit. Pînă l se va

găsi stăpînul, porumbelul se bucură de bună găzduire la Nikifor Filipovici.

— Nici un alt fel de păsări nu-mi place. Nici găște, nici curci, nici gămi, nici rațe. Mie îmi plac numai porumbeii.

După vizita la Nikifor Filipovici, m-am uitat și în alte curți și aproape peste tot am văzut porumbari vopsite în cele mai variate culori, chiar și în argintiu.

— În curtea lui Serghei Matveevici Lobko, am văzut un alt tablou.

În primul rînd, cine este Serghei Matveevici Lobko? E modelist la aceeași uzină, „Dzerjinsk”.

În tinerețe, el a nimerit în localitatea Kopsigorod, unde a auzit cîntînd un bandurist vestit. De atunci i se trage această pasiune. Din inițiativa lui Serghei Matveevici, a luat ființă, în anul 1927 „cercul” de banduriști. Actualmente, acest cerc s-a transformat într-o capellă, numărînd peste 60 de persoane. Anul trecut l-a fost decernat titlul de capellă emerită a republicii.

Serghei Matveevici nu cîntă numai, el și construiește bandure. Pînă acum din mîinile sale pricepute au ieșit peste 50 de instrumente.

În apropierea lui Serghei Matveevici, locuiește strungarul Viktor Piaskovski. Auzeam că se ocupă cu jongleria și că majoritatea timpului său liber îl consacră cercului de tineri jongleri, reprezentanților pe care le dă pe estrada Casei de cultură a metalurgistilor și antrenamentelor.

La rugămintea mea, Viktor Piaskovski a demonstrat arta sa. El a fixat capătul unui cablu de ușa garajului. (Viktor are un „Moskvič” propriu) iar celălalt capăt l-a legat de un sacicim. S-a urcat apoi pe cablu și a început să jongleze cu cercurile care zbura în sus și reveneau — ca a-trase de un magnet — în mîinile artistului amator. Spun „artist” cu toată convingerea. Piaskovski, sînd pe sîrmă, jonglează cu 7 obiecte. Konstantin Nikolski, artist emerit, jonglează cu 8 obiecte, sînd însă pe un podium. Iată dar că această comparație este pe deplin justificată.

La baza nautică sportivă a uzinei „Dzerjinsk” pot fi întîlnite, aproape în fiecare zi, două fete înalte. Sînt surorile Vereșciaki, Ana și Vera, frezoare la uzină și maestre ale sportului, campioane la schif dublu.

Biografia lor sportivă începe din anul 1951. Prietena lor, Nadea Loganova, le-a invitat odată la o plîmbare cu barca.

Surorilor le-a plăcut vîslitul. Ele au început să frecventeze zilnic baza sportivă și au învățat așa de sigurincos încît au fost primite în același an în echipa selecționată a metalurgistilor. La întrecerile unionale au ocupat locul întii și

au devenit amîndouă maestre ale sportului. Un amînzint: surorile au devenit campioane la schif fără să știe să înoate.

Acum, Ana și Vera au trecut la cîntărețul academic și se antrenează foarte serios. Au învățat să și înoate.

La Dneprodzerjinsk am cunoscut o mulțime de amatori: automobilești și colecționari, pictori și sculptori, violoniști și bibliografi. Dar ca să-i descriu pe toți, ar fi cu neputință, de aceea am hotărît că, în concluzie, să povestesc o întîmplare interesantă.

Nu de mult, s-a pripășit în oraș un roi de albine, venind de pe malul stîng al Niprului. Albinele și-au tot căutat un loc unde să se stabilească, și, în sfîrșit, au ales curtea uzinei de coac. Veți spune, probabil, că e o coincidență. Dar nu e așa. Pe albine le-a atras abundența de flori și verdeață din curtea uzinei.

La această întreprindere de coac se află mult mai puțin praf și funingine ca în restul orașului. Grija pentru flori și verdeață a devenit aici un fel de „dona producție”. La uzină, tuturor, începînd cu directorul uzinei, Andrei Vasilievici Bublikov, și terminînd cu portarii, le place pomii, florile. Fiecare secție își are grădina sa, gazoanele sale. În seră înflorește bananele, se coc lămpi și smochine. Toată recolta de fructe se dă copiilor. Anul acesta, uzina a participat la Expoziția Agricolă Unională.

Venirea albinelor a însemnat un eveniment în viața uzinei. Ele au fost considerate ca un fel de premiu, oferit de natură pentru munca depusă.

Cu prisaca de albine, se ocupă Vasili Evghenievici Lobko, lăcătuș sculter. La întrebarea mea, cum se simt albinele, el a răspuns:

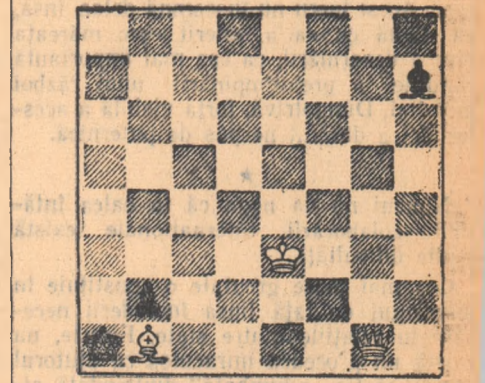
— Minunat, Lucrează cu siguranță.

I. FOMENKO

Concursul nostru de șah

Problema nr. 2

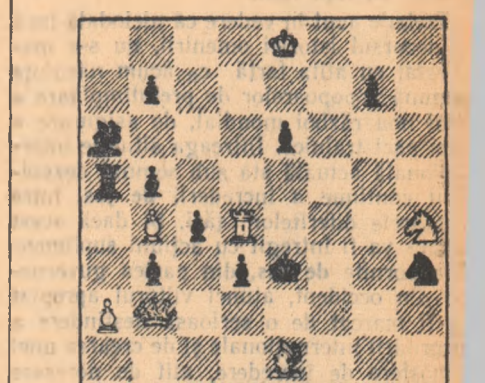
(3 puncte)

Mat în 3 mutări
Alb: Re3, Dg1, Nb1 (3 piese)
Negru: Ra1, Nh7, Pb2 (3 piese).

Problema nr. 3

(3 puncte)

Mat în 3 mutări
Alb: Re8, Db2, Td4, Ne1, Ch4, Pp. a2, (7 piese).
Negru: Re3, Ta5, Na6, Ch3, Pp. b3, b5, c4, d3, e6, g7 (11 piese).

Poșta concursului

A. Băchescușpanner, Gurghiu — R.A.M. În toate problemele de șah, pionii albi m spre linia a 8-a, iar cei negri spre linia 1. Petru Crăciunescu, Făget-Timișoara Pentru poziția de înaintare a pionilor, deți răspunsul de mai sus. În cazul chestiunii, trebuie să știți că, în jocul șah, albul începe întotdeauna primul.

KAROL NAGY
minar la mina Aninoasa din Valea Jiului

